

Kristna Lundh, projektledare, Gun Rydgren, enhetschef
Telefon: 08-508 01 617 resp. 08-508 01 616

Slutrapport/Sammanfattning hemlöshetsprojek- tet

Bakgrund

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning fick 2010 projektmedel om 1 mnkr från kommunstyrelsen för att utveckla evidensbaserade metoder mot hemlöshet. Förvaltningen har med stöd av dessa medel skapat ett "boendeteam" med målsättningen att minska hemlösheten hos Rinkeby-Kistamottagningens klienter. Målgruppen var personer med missbruk som bodde på härbärgen och stödboenden. Syftet var att "slussa" dessa personer till boendetrappan och in i behandling för sitt missbruk. I samband med ansökan till kommunstyrelsen om att förlänga projektet under år 2011 la mottagningen till att projektet även skulle innefatta "unga vuxna", utöver den målgrupp projektet omfattade 2010. Nämnden erhöll 2011, liksom 2010, 1 mnkr för nämnda metodutveckling.

Personal

En biträdande enhetschef på Rinkeby-Kistamottagningen har varit ansvarig projektledare. Boendegruppen bestod fram till 30 juni 2010 av en socialsekreterare på halvtid och en behandlingsassistent på heltid. Från och med den 1 juli 2010 har socialsekreteraren successivt ökat sin tid och idag uppgår tjänsten till en heltid.

Aktuella insatser inom projektet

Boende/EFT

I projektet har en ny typ av insats skapats, EFT, (extra förstärkt träningslägenhet) och innebär en form av stödboende på "hemmaplan" och är tänkt att vara ett kostnadseffektivt och, för vissa klienter, bättre alternativ till kollektivt stödboende. EFT insatsen innebär täta hembesök utifrån det uppdrag socialsekreteraren bedömt och beskrivit i behandlingsplanen. Personalen i projektet har gjort en genomförandeplan utifrån uppdraget och haft täta uppföljningar med klient och socialsekreterare. Det har krävts att klienterna som beviljats insatsen har varit nyktra och vid återfall i missbruk har lägenheten låsts och klienten stängts av därifrån i avvaktan drogfrihet/tillnyktring och en ny reviderad behandlingsplan. Klienten mister alltså inte lägenheten utan kan flytta åter när ny planering finns. Detta för att undvika störningar som kan leda till att klienten mister lägenheten.

Tanken bakom EFT insatsen är att klienter ska få möjlighet att få eget boende i ett tidigare läge än tidigare. Stadens riktlinjer krävde bland annat fram till våren 2011, 6 månaders dokumenterad nykterhet av personen för att beviljas träningslägenhet. För att få EFT lägenhet har vi krävt 3 månaders nykterhet/drogfrihet och att man tar emot stöd i större grad än i vanlig träningslägenhet. Under 2010 och 2011 har projektet haft 3 stycken EFT lägenheter. Skillnaden på "vanlig" träningslägenhet och EFT lägenhet har varit att bostadsvärden godkänt obegränsade in och utflyttar i lägenheten. I och med de nya riktlinjerna för försöks- och träningslägenheter har projektet också "vanli-

ga” träningslägenheter med insatsen EFT för klienten i bostaden. Detta utifrån att kravet på 6 månader nykterhet/drogfrihet försvunnit från stadens riktlinjer.

Vid projektstart var sju personer aktuella för insatser från projektet. Det fanns inom enheten 21 stycken träningslägenheter och två stycken ETF lägenheter. Sammanlagt under den första projekttiden hade tjugofyra personer olika former insatser från projektet. Av dessa tjugofyra personer hade sju personer någon gång under projekttiden bott i EFT lägenhet. Vid slutet på första projekttiden hade enheten 30 träningslägenheter till sitt förfogande.

Under 2011 har vi haft 47 insatser utifrån ramen för projektet. Av dessa har sex personer någon gång under projekttiden bott i EFT lägenhet. Två av dessa har gått vidare till ”vanliga” träningslägenheter. 23 personer har insatsen boendestöd då de är beviljade träningslägenhet/försökslägenhet. Vi har i dagsläget 4 lägenheter med EFT insats.

Unga vuxna

Inom Rinkeby-Kistamottagningen hade man uppmärksammat att det fanns ca 40 ”unga vuxna” (personer mellan 18-25 år som saknade fast boende) och när projektansökan inför 2011 lämnades in la man till att projektet skulle arbeta med den målgruppen också. Detta utifrån ett behov att särskilt uppmärksamma denna grupp. Rinkeby-Kistamottagningen deltog i stadens projekt för unga/vuxna på härbärgen under en tid men då flera stadsdelar skulle ingå under projekttiden skulle andra frånträda det projektet vilket blev vi. Då hemlösheten är stor bland unga/vuxna har vi undersökt vilka olika behov den gruppen har. Under året har vi arbetat upp riktlinjer för ett sk. individuellt anpassat mellanboende för målgruppen och där även de som har varit familjehems/LVU/HVB-placerad där socialförvaltningen har ett eftervårdsansvar. I denna målgrupp är man också i planeringsstadiet när det gäller ett vuxenprogram. Vuxenprogrammet var något man i ansökan för projektmedlen beskrev som pedagogiskt stöd i kunskaper om samhället, villkor för bostadskö, hyresavtal, hushållsekonomi etc. Den gruppen ska inte tilldelas de vanliga träningslägenheterna eller omfattas av boendetrappan då de har möjlighet att få lägenhet på den ordinarie bostadsmarknaden.

Uppsökande/stödgrupp

Tio personer hade haft en motivations/upsökandeinsats när de bott på härbärke och/eller stödboende under 2010.

Under 2011 har sju personer haft insats i form av uppsökande/motiverande insatser från boendeteamen. Elva personer har haft insatser i form av stödgrupp/individuella samtal i mottagningens öppenvård. Observera att detta inte är enskilda personer utan att en person kan haft flera insatser.

Arbetsätt

Under den första projekttiden träffades projektgruppen en gång i veckan för att få en struktur på nästkommande vecka samt gå igenom ärendeinströmning. Dokumentation lämnades regelbundet till socialsekreterare så de var uppdaterade runt händelser i ärenden.

Under 2011 har arbetssättet varit i stort sätt desamma förutom att arbetsgruppen har träffats i olika konstellationer, både som team och för enskild handledning. Ett doku-

mentationshjälpmedel i Excel har skapats så boendeteamet enklare kan dokumentera i ärenden. Arbetsgruppen har också arbetat med utformningen av genomförandeplanerna.

Analys

Effekter av pågående insatser

För närvarande har enheten fyra EFT lägenheter. Det finns dock personer som står i kö där tanken är att träningslägenheten ska kompletteras med EFT insats. Förändringen utifrån tidigare är att dessa personer förut skulle bott växelvis i stödboende och på härbergen och deras situation skulle stagnerat. Situationen för dessa personer har radikalt förändrats sedan de fick insatsen. Genom den täta kontakten med boendeteamet har skapat möjligheter för att personerna kunnat genomföra planering utifrån behandlingsplanen och de har fått en ökad livskvalitet.

Nytta/effekter av projektet under åren

Genom att boendeteamet på olika sätt kunnat stödja personer har de kunnat behålla sina boenden. Vår analys visar att dessa personer annars skulle haft det svårt att behålla sitt boende utan insatserna. Vi har med projektet visat att vi kan förebygga hemlöshet samt kunnat skapa en tryggare plattform för dessa personer. De personer som haft tillgång till EFT insatsen har klarat nykterhet/drogfrihet i större grad som lett till att de fått en påtaglig förhöjd livskvalitet. Utifrån den förändring vi gjort kan nu flera få insatsen vilket är mycket bra. Tyvärr är inflödet av nya träningslägenheter det största hindret för att få fler personer i EFT insatser.

De uppsökande och motiverande insatserna har lett till att personer blir uppmärksammade och motiverade till att ta emot stöd från mottagningen. Uppdragen har också lett till att personerna i vissa fall tagit beslut om livsstilsförändringar. Dessa hade troligtvis inte skett om endast socialsekreterarna hade haft kvar uppdraget, detta främst p g a tidsbrist.

Planering framåt

Från 2012 kommer de insatser och personer som varit i projektet bli en permanent verksamhet inom enheten. Det finns starka humana och ekonomiska grunder till detta beslut. Vi har tydligt märkt en förbättrad livssituation, ökad nykterhet/drogfrihet samt stabilitet för dessa personer samt att de ekonomiska vinsterna för enheten är tydliga.

Projektet har med stor nyfikenhet följt stadens Housing first projekt, där vissa utvalda stadsdelar erbjuder hemlösa personer en permanent bostad utan krav på behandling eller annan meritering, och vi anser att detta projekt har stärkt projektidén och dess utvecklingsmöjlighet. Forskning från USA har visat att detta oftare kan avhjälpa hemlöshet i jämförelse med en trappstegsmodell där personen först ska meritera sig för att så småningom erbjudas en egen permanent bostad.

Kostnader

Intäkter och kostnader är av samma storlek och fördelar sig likartat de båda verksamhetsåren 2010 och 2011. Intäkterna från kommunstyrelsen uppgår till 1 mnkr. Projektmedel om cirka 950 tkr avser personalkostnader för socialsekreteraren och behandlingsassistenten samt 20 procent av biträdande enhetschefens lön. Resterande projekt-

medel om cirka 50 tkr har använts till extern handledning för den berörda personalen, resekostnader samt vissa aktiviteter med de boende.
